

PRAWA KONSUMENTA

Komentarz

Tomasz Czech

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

WYDANIE **2**

PRAWA KONSUMENTA

Komentarz

Tomasz Czech

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE **2**

Stan prawny na 1 sierpnia 2020 roku

Recenzent

Dr hab. Monika Jagielska, prof. UŚ

Wydawca

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Tomasz Pietrzak

Opracowanie redakcyjne

Anna Popławska

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8187-847-0

2. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres ustawy o prawach konsumenta]

Ustawa określa prawa przysługujące konsumentowi, w szczególności:

- 1) obowiązki przedsiębiorcy zawierającego umowę z konsumentem;
- 2) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość i poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 3) zasady i tryb wykonania przysługującego konsumentowi prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 4) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość dotyczącej usług finansowych.

Spis treści

I. Wprowadzenie	15
II. Pojęcie konsumenta	18
III. Pojęcie przedsiębiorcy	25
IV. Reżimy prawne ochrony konsumenta	30
V. Typologia świadczeń przedsiębiorcy	31
VI. Umowy objęte ustawą o prawach konsumenta	33
VII. Wykładnia przepisów ustawy o prawach konsumenta	36
VIII. Znaczenie art. 1	37

I. Wprowadzenie

1. Ustawa o prawach konsumenta została uchwalona w związku z koniecznością transpozycji dyrektywy 2011/83 do prawa polskiego (zob. *Uzasadnienie...*, druk sejmowy nr 2076

z 17.01.2014 r., s. 1). Por. np. W.J. Kocot, J.M. Kondek, *Nowe...*, cz. I, s. 4–7; D. Lubasz, M. Namysłowska [w:] *Ustawa...*, red. M. Namysłowska, D. Lubasz, s. 13 i n.; P. Machnikowski, *Rozwój...*, s. 14 i n.; P. Mikłaszewicz [w:] *Prawo...*, s. 53–55; M. Namysłowska, *Ustawa...*, s. 5 i n.; J. Pisuliński [w:] *System Prawa Prywatnego*, t. 7, s. 184–189; P. Polański [w:] *Ustawa...*, red. B. Kaczmarek-Templin, P. Stec, D. Szostek, s. XXXVI i n.; A. Wiórowska-Domagalska, *O celu...*, s. 127 i n.

2. Podstawowym celem dyrektywy 2011/83 jest ujednoczenie rynku wewnętrznego w ramach Unii Europejskiej przy zachowaniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Zagadnienia te są zwłaszcza aktualne w przypadku transakcji o charakterze transgranicznym, których dokonuje się na podstawie umów zawartych na odległość (przede wszystkim w Internecie). Zob. pkt 5–7 preambuły dyrektywy 2011/83.
3. Dyrektywa 2011/83 podlega zasadzie harmonizacji maksymalnej (zupelnej). Powinna zostać transponowana do prawa krajowego bez żadnych zmian: podwyższających lub obniżających poziom ochrony konsumentów (zob. art. 4 dyrektywy 2011/83). Wspomniana zasada zmierza do ujednoczenia regulacji obowiązujących na wewnętrznym rynku Unii Europejskiej. Por. np. A. Kunkiel-Kryńska, *Metody...*, s. 176 i n.

W dyrektywie 2011/83 – w drodze wyjątku – w nielicznych przypadkach przewidziano opcje, w których pozostawiono regulację danej kwestii do decyzji prawodawcy krajowego. Polski ustawodawca skorzystał z niektórych opcji.

Przykład: W art. 3 ust. 1 pkt 10 u.p.k. w zw. z art. 3 ust. 4 dyrektywy 2011/83 wyłączono stosowanie przepisów ustawy o prawach konsumenta (z wyjątkiem art. 7a u.p.k.) w odniesieniu do umów, które są zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa, jeżeli konsument jest zobowiązany do zapłaty kwoty nieprzekraczającej 50 zł.

W prawie krajowym dopuszczalne jest rozszerzenie stosowania reguł określonych w dyrektywie 2011/83 na stosunki, które nie są objęte jej zakresem (zob. pkt 13 preambuły dyrektywy 2011/83). Nasz ustawodawca w kilku przypadkach wprowadził takie rozszerzenia.

Przykład: Zgodnie z art. 38a, począwszy od 1.01.2021 r., przepisy rozdziału 4 ustawy o prawach konsumenta stosuje się również do osoby fizycznej, która zawiera umowę bezpośrednio związaną z jej działalnością gospodarczą (tzn. gdy nie przysługuje jej status konsumenta), jeżeli z treści tej umowy wynika, że nie ma ona dla niej charakteru zawodowego. Powołane przepisy przyznają takiej osobie prawo do odstąpienia od umowy zawartej z przedsiębiorcą poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość oraz określają warunki i konsekwencje wykonania tego prawa.

W ustawie o prawach konsumenta zamieszczono również przepisy normujące kwestie, których nie ujęto w dyrektywie 2011/83 ani innej dyrektywie unijnej (np. art. 7a u.p.k. odnośnie do reklamacji konsumenta). Przepisy te nie naruszają wspomnianej zasady harmonizacji maksymalnej (zob. pkt 14 preambuły dyrektywy 2011/83).

4. Transpozycja dyrektywy 2011/83 w naszym kraju powodowała pewne trudności, ponieważ w dyrektywie tej m.in. posłużono się siatką pojęciową odmienną od przyjętej w polskim prawie cywilnym. W rezultacie dokonanej transpozycji powstały rozbieżności konstrukcyjne, które zakłócają spójność systemu prawa cywilnego w Polsce (zob. tezy 44 i n.).
5. W ustawie o prawach konsumenta dokonano ponownej transpozycji dyrektywy 2002/65 do prawa polskiego (zob. art. 39–43 u.p.k.). Pierwotnie dyrektywa ta została implementowana w przepisach art. 16a i n. u.o.n.p.k. (zob. *Uzasadnienie...*, druk sejmowy nr 2076 z 17.01.2014 r., s. 3).

Ponadto w przepisach przejściowych ustawy o prawach konsumenta uporządkowano i zintegrowano regulacje dotyczące odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej przy sprzedaży konsumenckiej. W tym celu odpowiednio znowelizowano przepisy Kodeksu cywilnego zgodnie z art. 44 u.p.k. (zob. *Uzasadnienie...*, druk sejmowy nr 2076 z 17.01.2014 r., s. 2–3). W przyszłości przepisy te ulegną pewnym zmianom w związku z koniecznością transpozycji dyrektywy 2019/771 do prawa krajowego (z terminem obowiązywania od 1.01.2022 r.).

6. Na poziomie europejskim cały czas rozwija się legislacja normująca rozmaite aspekty ochrony konsumenckiej. W związku z tym ustawa o prawach konsumenta musi podlegać okresowym zmianom.

W szczególności należy spodziewać się wkrótce nowelizacji komentowanej ustawy, w której będzie dokonana transpozycja dyrektywy 2019/2161 do prawa polskiego. Wprowadza ona istotne zmiany w dyrektywie 2011/83, które powinny zostać implementowane w naszym porządku prawnym do 28.11.2021 r. (z terminem wejścia w życie od 28.05.2022 r.). Po kilku latach obowiązywania dyrektywy 2011/83 oceniono, że wymaga ona modernizacji i uzupełnienia w odpowiedzi na aktualne wyzwania rynku konsumenckiego (np. odnośnie do roli internetowych platform handlowych). Zob. *Sprawozdanie...*, s. 1 i n.

Ponadto przepisy ustawy o prawach konsumenta będą musiały odzwierciedlić nowe reguły dotyczące umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych, które wprowadzono w dyrektywie 2019/770. Reguły te należy implementować w krajowym systemie prawnym do 1.07.2021 r. (z terminem obowiązywania od 1.01.2022 r.).

Tomasz Czech – doktor nauk prawnych; radca prawny; autor cenionych komentarzy m.in. do ustaw: o kredycie hipotecznym, o kredycie konsumenckim, o odwróconym kredycie hipotecznym, o księgach wieczystych i hipotece, o kształtowaniu ustroju rolnego oraz do tzw. ustawy deweloperskiej, a także wielu innych publikacji z dziedziny prawa cywilnego i bankowego.

W książce przedstawiono kompleksową analizę przepisów ustawy o prawach konsumenta z uwzględnieniem powiązanych z nimi regulacji kodeksu cywilnego i innych aktów prawnych. Szczegółowo omówiono m.in. obowiązki przedsiębiorcy zawierającego umowę z konsumentem oraz zasady i tryb zawierania umowy na odległość. Wiele uwagi poświęcono wykładni przepisów o odstąpieniu przez konsumenta od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa.

W tym wydaniu skomentowano nowe regulacje dotyczące:

- sposobu wykonania przez mikroprzedsiębiorcę obowiązków informacyjnych wynikających z RODO,
- prawa odstąpienia indywidualnego przedsiębiorcy od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa.

Istotnym walorem komentarza są liczne przykłady oraz praktyczne wskazówki odnoszące się do stosowania przedmiotowych przepisów w obrocie gospodarczym. W książce wykorzystano m.in. najnowsze orzecznictwo sądów polskich i Trybunału Sprawiedliwości UE, w tym orzecznictwo Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na temat klauzul abuzywnych, jak również decyzje Prezesa UOKiK w odniesieniu do praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla sędziów, adwokatów, radców prawnych i rzeczników praw konsumenta. Ze względu na przystępny język i przykłady może ona także zainteresować konsumentów, którzy zamierzają dochodzić przysługujących im uprawnień przeciwko przedsiębiorcom.

ISBN 978-83-8187-847-0

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL